

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 4 ด้าน คือ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบตารางและมีคำบรรยายประกอบคำอธิบาย โดยมีสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล ดังนี้

% หมายถึง ค่าร้อยละ (Percentage)

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Means)

S.D. หมายถึง ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

t หมายถึง ค่าที่ได้จากการคำนวณ

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยได้แบ่งผลการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ใน 4 ด้าน คือ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน ระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังแสดงในตารางที่ 4.1-4.4

ตารางที่ 4.1

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	108	43.55
หญิง	140	56.45
รวม	248	100

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 43.55 เป็นเพศหญิง จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 56.45

ตารางที่ 4.2

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	1.61
ปริญญาตรี	229	92.34
ปริญญาโท	14	5.65
ปริญญาเอก	1	0.40
รวม	248	100.00

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.61 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 92.34 วุฒิการศึกษาปริญญาโท จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.65 และวุฒิการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40

ตารางที่ 4.3

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 ปี	15	6.05
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	233	93.95
รวม	248	100.00

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.05 และประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 93.95

ตารางที่ 4.4

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทของโรงเรียน

ประเภทของโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	132	53.23
ขยายโอกาสทางการศึกษา	116	46.77
รวม	248	100.00

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 53.23 และโรงเรียนประถมศึกษาที่ขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 46.77

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ใน 4 ด้าน คือ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา ดังตารางที่ 4.5-4.9

ตารางที่ 4.5

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดของครูเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ใน 4 ด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านเมตตา	4.18	0.86	มาก
2	ด้านกรุณา	4.01	0.81	มาก
3	ด้านมุทิตา	4.16	0.78	มาก
4	ด้านอุเบกขา	4.05	0.88	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.09	0.84	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่าการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านเมตตา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา และด้านกรุณา

ตารางที่ 4.6

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้
 หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ
 โรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านเมตตา

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี มีน้ำใจต่อท่าน	4.28	0.74	มาก
2	สนับสนุนให้ท่านศึกษาดูงานนอกสถานที่	4.19	0.74	มาก
3	ผู้บริหารมีความห่วงใยท่านด้วยความจริงใจเสมอ	4.09	0.87	มาก
4	ผู้บริหารไม่ใช้คำพูดประชดประชันท่านในที่ประชุม	3.94	1.02	มาก
5	ผู้บริหารใช้คำพูดที่เหมาะสมในการตักเตือนท่านในที่ สาธารณะชน	3.93	1.02	มาก
6	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ท่านประสบความสำเร็จ ก้าวหน้าใน การทำงานเสมอ	4.38	0.79	มาก
7	ผู้บริหารไม่เคยเอาัดเอาเปรียบท่าน	4.19	0.81	มาก
8	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ท่านพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.42	0.74	มาก
9	ผู้บริหารมอบหมายงานตามความสามารถของท่านเสมอ	4.16	0.82	มาก
10	ผู้บริหารเป็นกัลยาณมิตรต่อท่านและผู้ร่วมงานทุกคน	4.12	0.82	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.18	0.86	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่าการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหาร
 สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1
 ด้านเมตตา ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
 พบว่า ด้านเมตตา เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้
 ท่านพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.42$) อันดับสอง คือ ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ท่านประส
 ความสำเร็จก้าวหน้าในการทำงานเสมอ ($\bar{x} = 4.38$) อันดับสาม คือ ผู้บริหารมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี มี

น้ำใจต่อท่าน ($\bar{x} = 4.28$) อันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารใช้คำพูดที่เหมาะสมในการตักเตือนท่านในที่
สาธารณะ ($\bar{x} = 3.93$)

ตารางที่ 4.7

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักธรรม
พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านคุณา

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานในสถานศึกษา	4.09	0.74	มาก
2	ผู้บริหารเสียสละเวลาเพื่อให้คำปรึกษาในการทำงานแก่ ท่านเสมอ	4.10	0.82	มาก
3	ผู้บริหารร่วมแก้ไขปัญหาคับข้องใจในการทำงานของท่าน	4.03	0.76	มาก
4	ผู้บริหารกล่าวตักเตือนท่านด้วยคำพูดที่เหมาะสม	4.01	0.83	มาก
5	ผู้บริหารกระตุ้นและชักจูงครูให้เกิดการพัฒนาการเรียนการ สอน	4.10	0.78	มาก
6	ผู้บริหารจัดกิจกรรมการนิเทศภายในร่วมกับท่านอย่าง สม่ำเสมอ	3.79	0.78	มาก
7	ผู้บริหารสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่ทันสมัยแก่ท่านและ เพื่อนร่วมงาน	4.06	0.81	มาก
8	ผู้บริหารถ่ายทอดความรู้ให้ให้โดยไม่ปิดบัง	4.06	0.81	มาก
9	ผู้บริหารส่งเสริมให้ท่านและผู้ร่วมงานแก้ไขข้อบกพร่องใน การทำงาน ด้วยวิธีการที่เหมาะสม	4.07	0.76	มาก
10	ผู้บริหารไม่ใช้อำนาจหน้าที่บังคับท่านให้ทำงานเกินกำลัง ความสามารถ	4.04	0.86	มาก
11	ผู้บริหารมีความเห็นอกเห็นใจเสมอเมื่อท่านมีเรื่องเดือดร้อน	4.05	0.88	มาก
12	ผู้บริหารสนับสนุนให้ท่านเป็นวิทยากรให้การอบรมให้รู้แก่ ผู้อื่นตามความถนัด	3.97	0.82	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
13	ผู้บริหารเอาใจใส่ ช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้ท่านทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว	3.88	0.86	มาก
14	ผู้บริหารช่วยเหลือท่านเวลาที่ทำความผิดหนักให้เป็นโทษที่เบาลง	3.90	0.89	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.01	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านกรุณา ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านกรุณา เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ ผู้บริหารเสียสละเวลาเพื่อให้คำปรึกษาในการทำงานแก่ท่านเสมอ และผู้บริหารกระตุ้นและชักจูงครูให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.10$) อันดับสอง คือ ผู้บริหารเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.09$) อันดับสาม คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ท่านและผู้ร่วมงานแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงาน ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ($\bar{x} = 4.07$) อันดับสุดท้าย ผู้บริหารจัดกิจกรรมการนิเทศภายในร่วมกับท่านอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.79$)

ตารางที่ 4.8

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านมุทิตา

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารแสดงความยินดีกับท่านที่ได้เลื่อนตำแหน่งเสมอ	4.31	0.74	มาก
2	ผู้บริหารยกย่อง ชมเชยท่านที่ทำความดีตามความเหมาะสม	4.17	0.79	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3	ผู้บริหารสร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีต่อท่าน	4.19	0.80	มาก
4	ผู้บริหารชื่นชมผลงานการปฏิบัติงานของท่านด้วยความบริสุทธิ์ใจ	4.13	0.81	มาก
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้ท่านเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน	4.27	0.76	มาก
6	ผู้บริหารมีส่วนช่วยในการเผยแพร่ผลงานที่ดีของท่าน	4.08	0.75	มาก
7	ผู้บริหารมีเทคนิคในการสร้างแรงจูงใจให้ท่านประสบความสำเร็จในการทำงาน	3.97	0.79	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.16	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่าการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านมุทิตา ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านมุทิตา เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ ผู้บริหารแสดงความยินดีกับท่านที่ได้เลื่อนตำแหน่งเสมอ ($\bar{x} = 4.31$) อันดับสอง คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ท่านเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน ($\bar{x} = 4.27$) อันดับสาม คือ ผู้บริหารสร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีต่อท่าน ($\bar{x} = 4.19$) อันดับสุดท้าย ผู้บริหารมีเทคนิคในการสร้างแรงจูงใจให้ท่านประสบความสำเร็จในการทำงาน ($\bar{x} = 3.97$)

ตารางที่ 4.9

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้
หลักกรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ
โรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ด้านอุเบกขา

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารของท่านมีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่	4.35	0.76	มาก
2	ผู้บริหารของท่านมีความมั่นคงทางอารมณ์	3.85	0.97	มาก
3	ผู้บริหารของท่านทำงานตรงต่อเวลาสม่ำเสมอ	4.03	0.87	มาก
4	ผู้บริหารของท่านมีความอดทนต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในที่ทำงาน	4.00	0.97	มาก
5	ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของท่านและผู้ร่วมงานทุกคน	4.06	0.86	มาก
6	ผู้บริหารแบ่งหน้าที่ให้ท่านรับผิดชอบอย่างชัดเจน	4.08	0.88	มาก
7	ผู้บริหารมอบหมายงานตามความสามารถของท่านด้วยความเที่ยงธรรม	3.99	0.86	มาก
8	ผู้บริหารตัดสินใจปัญหาของท่านบนพื้นฐานของข้อเท็จจริง	4.04	0.87	มาก
9	ผู้บริหารจัดสรรผลประโยชน์แก่ท่านอย่างเสมอภาค	4.02	0.88	มาก
10	ผู้บริหารใช้วิธีการลงโทษท่านตามความผิดอย่างยุติธรรม	4.02	0.86	มาก
11	ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานของท่านตามกรอบภาระงาน	4.06	0.80	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.05	0.88	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่าการใช้หลักกรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1

ด้านอุเบกขา ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านอุเบกขา เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ ผู้บริหารของท่านมีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{x} = 4.35$) อันดับสอง คือ ผู้บริหารแบ่งหน้าที่ให้ท่านรับผิดชอบอย่างชัดเจน ($\bar{x} = 4.08$) อันดับสาม คือ ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของท่านและผู้ร่วมงานทุกคน และ ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานของท่านตามกรอบภาระงาน ($\bar{x} = 4.06$) อันดับสุดท้าย ผู้บริหารของท่านมีความมั่นคงทางอารมณ์ ($\bar{x} = 3.85$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ใน 4 ด้าน คือ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา และด้านอุเบกขา ระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังแสดงในตาราง 4.10-4.14

ตารางที่ 4.10

แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ใน 4 ด้าน ระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ด้านที่	รายการ	ประเภทของโรงเรียน				t
		ประถมศึกษา		ประถมศึกษาที่ขยายโอกาสทางการศึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านเมตตา	4.22	0.82	4.13	0.89	0.75
2	ด้านกรุณา	4.05	0.76	3.96	0.88	0.81
3	ด้านมุทิตา	4.22	0.72	4.09	0.84	1.18
4	ด้านอุเบกขา	4.10	0.84	3.98	0.92	1.00
	รวมเฉลี่ย	4.13	0.79	4.03	0.89	0.91

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา และด้านอุเบกขา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11

แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้ หลักธรรม พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ระหว่าง ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านเมตตา

ข้อที่	รายการ	ประเภทของโรงเรียน				t
		ประถมศึกษา		ประถมศึกษา ที่ขยาย โอกาสทาง การศึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี มีน้ำใจต่อท่าน	4.31	0.68	4.23	0.80	0.91
2	สนับสนุนให้ท่านศึกษาดูงานนอกสถานที่	4.21	0.69	4.16	0.79	0.51
3	ผู้บริหารมีความห่วงใยท่านด้วยความจริงใจเสมอ	4.09	0.84	4.08	0.89	0.11
4	ผู้บริหารไม่ใช้คำพูดประชดประชันท่านในที่ประชุม	4.01	0.95	3.86	1.09	1.17
5	ผู้บริหารใช้คำพูดที่เหมาะสมในการตักเตือนท่านในที่ สาธารณะชน	3.96	1.02	3.88	1.01	0.57
6	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ท่านประสบความสำเร็จ ก้าวหน้าในการทำงานเสมอ	4.46	0.78	4.27	0.77	1.95
7	ผู้บริหารไม่เคยเอาวัดเอาเปรียบท่าน	4.21	0.74	4.16	0.88	0.54
8	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ท่านพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.49	0.69	4.33	0.77	1.67
9	ผู้บริหารมอบหมายงานตามความสามารถของท่านเสมอ	4.18	0.75	4.12	0.88	0.66
10	ผู้บริหารเป็นกัลยาณมิตรต่อท่านและผู้ร่วมงานทุกคน	4.24	0.78	4.18	0.86	0.58
	รวมเฉลี่ย	4.22	0.82	4.13	0.89	0.75

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านเมตตา ในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12

แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านกรุณา

ข้อที่	รายการ	ประเภทของโรงเรียน				t
		ประถมศึกษา		ประถมศึกษา ที่ขยายโอกาส ทางการศึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานในสถานศึกษา	4.15	0.69	4.01	0.78	1.43
2	ผู้บริหารเสียสละเวลาเพื่อให้คำปรึกษาในการทำงานแก่ท่านเสมอ	4.18	0.76	4.00	0.86	1.81
3	ผู้บริหารร่วมแก้ไขปัญหาคือข้อบกพร่องในการทำงานของท่าน	4.09	0.69	3.97	0.82	1.30
4	ผู้บริหารกล่าวตักเตือนท่านด้วยคำพูดที่เหมาะสม	4.08	0.78	3.93	0.88	1.37
5	ผู้บริหารกระตุ้นและชักจูงครูให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอน	4.13	0.75	4.07	0.82	0.60
6	ผู้บริหารจัดกิจกรรมการนิเทศภายในร่วมกับท่านอย่างสม่ำเสมอ	3.79	0.72	3.79	0.84	-0.53
7	ผู้บริหารสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่ทันสมัยแก่ท่านและเพื่อนเพื่อนร่วมงาน	4.09	0.73	4.03	0.89	0.63
8	ผู้บริหารถ่ายทอดความรู้ให้โดยไม่ปิดบัง	4.09	0.76	4.04	0.87	0.46
9	ผู้บริหารส่งเสริมให้ท่านและผู้ร่วมงานแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงาน ด้วยวิธีการที่เหมาะสม	4.04	0.69	4.03	0.82	0.03

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ประเภทของโรงเรียน				t
		ประถมศึกษา		ประถมศึกษา ที่ขยายโอกาส ทางการศึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10	ผู้บริหารไม่ใช้อำนาจหน้าที่บังคับท่านให้ทำงานเกินกำลัง ความสามารถ	4.08	0.80	4.02	0.92	0.53
11	ผู้บริหารมีความเห็นอกเห็นใจเสมอเมื่อท่านมีเรื่อง เดือดร้อน	4.09	0.83	4.00	0.93	0.81
12	ผู้บริหารสนับสนุนให้ท่านเป็นวิทยากรให้การอบรมให้รู้แก่ ผู้อื่นตามความถนัด	4.01	0.70	3.91	0.94	0.89
13	ผู้บริหารเอาใจใส่ ช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้ท่านทั้งเรื่อง งานและเรื่องส่วนตัว	3.98	0.77	3.78	0.93	1.86
14	ผู้บริหารช่วยเหลือท่านเวลาที่ทำความผิดหนักให้เป็นโทษ ที่เบาลง	3.89	0.87	3.91	0.92	-0.17
	รวมเฉลี่ย	4.05	0.76	3.96	0.88	0.81

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านกรุณา ในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13

แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านมุทิตา

ข้อที่	รายการ	ประเภทของโรงเรียน				t
		ประถมศึกษา		ประถมศึกษา ที่ขยายโอกาส ทางการศึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารแสดงความยินดีกับท่านที่ได้เลื่อนตำแหน่งเสมอ	4.44	0.65	4.17	0.81	2.89
2	ผู้บริหารยกย่อง ชมเชยท่านที่ทำความดีตามความเหมาะสม	4.23	0.75	4.09	0.82	1.39
3	ผู้บริหารสร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีต่อท่าน	4.24	0.75	4.12	0.84	1.20
4	ผู้บริหารชื่นชมผลงานการปฏิบัติงานของท่านด้วยความบริสุทธิ์ใจ	4.20	0.71	4.06	0.91	1.32
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้ท่านเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน	4.32	0.67	4.22	0.84	1.06
6	ผู้บริหารมีส่วนช่วยในการเผยแพร่ผลงานที่ดีของท่าน	4.09	0.71	4.08	0.79	0.13
7	ผู้บริหารมีเทคนิคในการสร้างแรงจูงใจให้ท่านประสบความสำเร็จในการทำงาน	4.02	0.73	3.91	0.86	1.00
	รวมเฉลี่ย	4.22	0.72	4.09	0.84	1.18

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านมุทิตาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ผู้บริหารแสดงความยินดีกับท่านที่ได้เลื่อนตำแหน่งเสมอ ($t = 2.89$) โดยครูที่อยู่ใน

โรงเรียนประถมมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร มากกว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ตารางที่ 4.14

แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านอุเบกขา

ข้อที่	รายการ	ประเภทของโรงเรียน				t
		ประถมศึกษา		ประถมศึกษาที่ขยายโอกาสทางการศึกษา		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารของท่านมีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่	4.42	0.69	4.26	0.84	1.71
2	ผู้บริหารของท่านมีความมั่นคงทางอารมณ์	3.85	0.94	3.85	1.00	-0.40
3	ผู้บริหารของท่านทำงานตรงต่อเวลาสม่ำเสมอ	4.06	0.87	3.99	0.86	0.62
4	ผู้บริหารของท่านมีความอดทนต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในที่ทำงาน	4.05	0.96	3.96	0.97	0.71
5	ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของท่านและผู้ร่วมงานทุกคน	4.18	0.75	3.93	0.96	2.31*
6	ผู้บริหารแบ่งหน้าที่ให้ท่านรับผิดชอบอย่างชัดเจน	4.20	0.80	3.96	0.94	2.15*
7	ผู้บริหารมอบหมายงานตามความสามารถของท่านด้วยความเที่ยงธรรม	4.00	0.83	3.97	0.90	0.23
8	ผู้บริหารตัดสินใจปัญหาของท่านบนพื้นฐานของข้อเท็จจริง	4.07	0.83	4.01	0.92	0.53
9	ผู้บริหารจัดสรรผลประโยชน์แก่ท่านอย่างเสมอภาค	4.09	0.82	3.93	0.93	1.43
10	ผู้บริหารใช้วิธีการลงโทษท่านตามความผิดอย่างยุติธรรม	4.09	0.82	3.94	0.89	1.38
11	ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานของท่านตามกรอบภาระงาน	4.11	0.76	4.01	0.84	1.02
	รวมเฉลี่ย	4.10	0.84	3.98	0.92	1.00

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่

เขต 1 ระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านอุเบกขา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของท่านและผู้ร่วมงานทุกคน ($t = 2.31$) และผู้บริหารแบ่งหน้าที่ให้ท่านรับผิดชอบอย่างชัดเจน ($t = 2.15$) โดยครูที่อยู่ในโรงเรียนประถมมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร มากกว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ด้านเมตตา ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อครูเป็นอย่างมากมีความเห็นอกเห็นใจครูทุกคนและให้ความร่วมมือทำงานต่างๆไปตามบทบาทหน้าที่ของการบริหารโดยใช้หลักการบริหารการศึกษาและไม่เอาวัดเอาเปรียบผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้ใต้บังคับบัญชานอกจากนั้นผู้บริหารต้องมีสายตา 3 ในตนเอง คือ 1.ตาเนื้อธรรมชาติ 2. ตาในแห่งปัญญา 3. ตานก (Birds Eye view) ได้แก่ เห็นอยู่แล้วแก้วตาวิเศษ, ดั่งนั่งเมฆมองจึงจะใช้ได้ถูกต้อง

2. ด้านกรุณา ผู้บริหารมีความเสียสละในการให้ความช่วยเหลือครูในเรื่องการปฏิบัติงานและดูแลให้คำปรึกษาหารือแก้ไขปัญหาต่างๆทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัวและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามบทบาทหน้าที่ของการบริหารการศึกษาไม่ใช้อำนาจข่มขู่ในการทำงานและนอกจากนั้นขอให้ผู้บริหารเพิ่มความช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาให้เท่าเทียมกันโดยไม่เลือกที่รักมักที่ชังก็จะดี

3. ด้านมฤตดา ผู้บริหารมีความยินดีเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี ชมเชยยกย่องผู้ที่ทำความดีอยู่เสมอมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงานและให้กำลังใจในการปฏิบัติงานแสดงความยินดีชมเชยในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เสมอ

4.ด้านอุเบกขา ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานและให้ความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงานและเป็นผู้ที่ตรงต่อเวลามีความมั่นคงในอารมณ์และอดทนต่อปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในที่ทำงานวางตัวเป็นกลางได้เป็นอย่างดีวางเฉยในสิ่งชั่วร้ายและแนะนำให้ห่างไกลยาเสพติด